

VII. Sedmigradskyn pientenlastenkoulu ja Marian turvakoti.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunnan kertomus vuodelta 1909 oli seuraava:

Näiden koululaitosten johtokuntaan ovat vuonna 1909 kuuluneet seuraavat kaupunginvaltuuston allamainituiksi vuosiksi valitsemat henkilöt: professorit A. G. Wallensköld ja V. Th. Homén, valitut vuosiksi 1907—09;

yliopettaja tohtori Georg Borenius ja pastori Emil Murén, valitut vuosiksi 1908—10;

professori K. R. Wahlfors ja kansakoulujentarkastaja Albert Lilius, valitut vuosiksi 1909—11; sekä

johtokunnan valitsema koulujen taloudenhoitaja, luutnantti Aug. Fabritius, joka myös on toiminut johtokunnan sihteerinä.

Puheenjohtajana on vuoden varrella toiminut professori Wahlfors sekä varapuheenjohtajana professori Wallensköld.

Opetuksesta ja koulunhoidosta ovat huolta pitäneet:

Sedmigradskyn pientenlastenkoulussa Oikokadun 7:ssä neiti Elin Skogman, apunansa opettajatar Blonny Hannén ja opastaja Anna Malmström;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun haaraosastossa Neljannen linjan talossa n:o 13 neiti Nanny Lagerblad; ja

Marian turvakodin pientenlastenkoulussa Annankadun 5:ssä pastorinrouva Anni Hofström, apunansa opastajat Irene Gren ja Hanna Kostian kevät- sekä opastaja Sigrid Carlsson syyslukukaudella.

Koulujen toiminta alkoi tammikuun 15 päivänä, päättyi kevätlukukaudella toukokuun 29 päivänä tavanmukaisella huviretkellä Korkeasaareen, jatkui syksyllä syyskuun 1 päivästä ja päättyi joulukuun 18—20

päivänä pidetyillä lucia-juhlilla, joissa varattomammille oppilaille luvattiin jalkineita, jotka jaettiin heille seuraavan lukukauden alussa.

Joka päivä on lapsille koulutyön päätyttyä annettu lämmin ruoka-annos.

Niiden oppilaiden puolesta, joiden vanhempain katsottiin voivan suorittaa maksua kouluun, maksettiin 1 markka kuukaudessa, ja oli maksavain oppilaiden lukumäärä:

Oikokadun koulussa 30 kevät- ja 39 syyslukukaudella;

Kallion koulussa 28; sekä

Marian turvakodissa 24 kevät- ja 26 syyslukukaudella.

Opetus kaikissa kolmessa koulussa oli järjestetty Fröbelin lastentarhametodin mukaan, ja kuului siihen opettajattarien kertomuksia lasten uskonnollisten ja siveellisten tunteiden herättämiseksi sekä heidän ymmärryksensä ja käsityskykynsä kehittämiseksi, sopivain pikkukertomusten ulkolukua, laskentoa, kirjoitusta, käsitöitä, laulua, voimistelua ja liikunta-leikkejä.

Koulutuntien luku on ollut kolme päivässä, ja on nämä jaettu tavallisesti puoli tuntia kestäviin oppitunteihin, kuten seuraavat eri kouluista annetut tiedot tarkemmin osottavat:

Oikokadun varrella oleva Sedmigradskyn pientenlastenkoulu.

Kevätlukukauden alussa oli oppilasluku 60, joka jakautui koulun kahdelle osastolle (luokalle) siten, että 19 poikaa ja 11 tyttöä oli ensimmäisellä sekä 8 poikaa ja 22 tyttöä toisella luokalla.

Oppilaista oli kevätlukukauden alussa:

ensimmäisellä luokalla:

1 lapsi	4 vuotias
18 lasta	5 vuotiaita
11 „	6 „

toisella luokalla:

1 lapsi	5 vuotias
23 lasta	6 vuotiaita
6 „	7 „

Kevätlukukauden lopussa päästettiin koulusta 37 lasta, nimittäin 15 poikaa ja 22 tyttöä. Näistä siirtyi:

1 tyttö neiti Eichingerin, 2 tyttöä neiti Nordmanin, 2 tyttöä neiti

Laurellin sekä 1 poika neiti Albrechtin valmistavaan kouluun, muut alempaan kansakouluun.

Syyslukukauden alussa kirjoitettiin kouluun 37 lasta, eli 15 poikaa ja 22 tyttöä, joten oppilasluku jälleen oli 60. Tästä oppilasmäärästä oli 12 poikaa ja 18 tyttöä ensimmäisellä sekä 15 poikaa ja 15 tyttöä toisella luokalla.

Opetusta koulun aineissa on annettu seuraavaa jaoitusta noudattaen:

Kertomuksia: 2 opetustuntia ensimmäisellä luokalla + 2 toisella luokalla, havainto-opetusta: 2 + 2, laskentoa: 2 + 2, kirjoitusta: 4 + 4, piirustusta: 2 + 2, tikkujen asettelua: 1 + 0, pintojen asettelemista: 1 + 0, ulkolukua: 2 + 2, voimistelua: 2 + 2, vohvelikangastöitä: 0 + 2, niinitöitä: 0 + 2 (45 minuuttia).

Muist. Ulkoluku- ja voimistelutunnit ovat kestäneet 15 minuuttia.

Poissaolot nousivat kevätlukukaudella noin 9 %:iin ja syyslukukaudella noin 5 %:iin opetustuntien luvusta.

Kalliossa oleva Sedmigradskyn pientenlastenkoulu.

Kevätlukukauden alussa oli oppilasluku 36, nimittäin 22 tyttöä ja 14 poikaa.

Näistä oli:

2 lasta	4 vuotiaita
5 „	5 „
21 „	6 „
8 „	7 „

Kevätlukukauden lopussa erosi 23 oppilasta siirtyäkseen 7 vuotta täytettyänsä alempaan kansakouluun. Syyslukukauden alussa oli oppilasluku sama kuin kevätlukukaudellakin, nimittäin 36, niistä 16 poikaa ja 20 tyttöä.

Tunnit jakautuivat kouluaineiden kesken seuraavasti:

Kertomuksia: 1, havainto-opetusta: 2, uskontoa: 1, laskentoa: 2, laulua: 2, ulkolukua: 3, tikkujen asettelemista: 2, paperintaittamista: 1, voimistelua: 2.

Laululeikkejä ja käsitöitä oli joka päivä.

Poissaolot vastasivat kevätlukukaudella noin 6 % ja syyslukukaudella noin 5 % opetustunneista.

Marian turvakoti.

Kevätlukukauden alussa oli koulun oppilasluku 60, eli 23 poikaa ja 37 tyttöä.

Oppilaista oli:

1 lapsi	4 vuotias
12 lasta	5 vuotiaita
39 „	6 „
8 „	7 „

Lukuvuoden lopussa erosi 39 oppilasta, nimittäin 15 poikaa ja 24 tyttöä.

Eri kouluaineisiin käytettiin seuraava tuntimäärä:

Kertomuksia: 2, havainto-opetusta: 2, laskentoa: 2, kirjoitusta: 2, piirustusta: 2, rakentamista: 2, tikkujen asettelemista: 2, ompelua: 3, pu-nomista: 3, paperintaittamista: 2, pintain asettelua: 2, muovailua: 1, ulko-lukua: 2, laulua: 3.

Voimistelua tai järjestettyjä leikkejä oli opetustuntien välillä 5—10 minuutin aikana.

Poissaolot nousivat kevätlukukaudella 7.3 %:iin ja syyslukukaudella 7.0 %:iin opetustunneista.

Vuoden varrella on koulujen opettajisto väsymättömällä innolla ja alttiilla harrastuksella hoitanut tehtävänsä.

Pientenlastenkoulujen tilit ovat kaupunginvaltuuston sitä varten valitsemat tarkastajat, professori Ernst Nordström ja kauppias Alex. F. Lindberg, tarkastaneet.

Kokouksessaan helmikuun 4 päivänä 1909 päätti johtokunta tilin-tarkastajain työn ja ajanhukan korvaukseksi määrätä heille kumpaisellekin palkkioksi 60 markkaa.

Kirjelmässä joulukuun 10 päivältä 1908 sai johtokunta ilmoituksen, että rahatoimikamari oli kansakoulujenjohtokunnan ehdotuksesta päättänyt vuosittain Marian turvakodille maksaa sen 1,050 markan 40 pennin suuruisen pääoman vuosikorot, jonka talonomistaja H. O. Kreuger oli elokuun 20:ntena 1868 päivätyssä testamentissaan lahjoittanut „Helsingin pientenlastenkoulun“ hyväksi, ja oli tämän pääoman korko käytettävä oppilaiden avustukseksi sekä oppilaan hyvä käytös, ahkeruus ja edistys etusijassa

otettava huomioon apurahoja annettaessa. Näiden määräysten mukaisesti annettiin kevätlukukauden päättyessä 54 markkaa 9 markan suuruisina avustuksina 6 oppilaalle.

Johtokunnan vuodelta 1908 antaman kertomuksen lopussa mainittu pientenlastenkoulujen tärkeimmän kiinteistön P. Esplanadikadun talon n:o 21 muutosrakennustyö, joka aloitettiin marraskuun 1 päivänä mainittua vuotta, jatkui keväällä ja kesällä 1909 tuntuvasti lisätyin työvoimin ja niin kiireisesti kuin käytettävänä oleva erittäin ahdas tila salli.

Huolimatta niistä suurista vaikeuksista, joita johtui viimeksi mainitusta seikasta sekä siitä, että koko talon perustus täytyi tehdä aivan uudestaan, syystä että rakennusmuurien alla oleva puusta tehty varus pohja oli lopen laho, onnistuttiin kuitenkin saamaan rakennustyö alkusyksyyn niin pitkälle, että sen pääasiallinen osa, joka käsitti Pohjoismaisen biografiyhtiön käytettäväksi rakennetun näytätösalin siihen kuuluvine sivuhuoneineen, voitiin luovuttaa tarkoitukseensa syyskuun alussa sekä matkailijayhdistykselle, valokuvaaja C. Kleinille ja osuuskunta Osmolalle vuokratut huoneistot ottaa käytäntöön lokakuun 1 päivänä.

Saatuaan tähän aikaan varmuutta siitä, että rakennustöiden lopettamiseen ja kustannusten suorittamiseen tarvittaisiin näitä töitä varten olevain varain lisäksi noin 80,000 markkaa teki johtokunta marraskuun 4 päivänä 1909 kaupunginvaltuustolle esityksen luvan saamisesta mainitun määräisen kiinnityslainan ottamiseen.

Tässä yhteydessä anoi johtokunta oikeutusta saada lainan hankinnan helpottamiseksi hakea lainhuudatusta kaupunginvaltuuston Sedmigradskyn pientenlastenkoululle luovuttamaan Oikokadun taloon n:o 7 voidakseen sitten siihen siirtää jonkin osan tämän talon rakentamista varten vuonna 1904 otetusta, mutta P. Esplanadikadun varrella olevaan taloon kiinnitystä 130,000 markan lainasta.

Tätä johtokunnan esitystä ei kaupunginvaltuusto ehtinyt vuoden varrella loppuun käsitellä; tässä kuitenkin jo sopinee mainita että, mitä viimeksi mainitun talon uutisrakennukseen tarvittavaan lainaan tulee, lupa sen ottamiseen myönnettiin tammikuussa 1910.